



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego



Chcę wiedzieć więcej
Przyroda i Ekologia

klasa II



PTE
Zakład Szkolenia
i Doradztwa Ekonomicznego
Sp. z o.o. w Lublinie



Staś i Zosia w szkole – Chcę wiedzieć więcej – Przyroda i Ekologia



Czy wiesz jak działa soczewka w oku człowieka (i innych zwierząt)?

Będą potrzebne: kartka papieru (odpowiednik siatkówki w oku), lupa (odpowiednik soczewki w oku), linijka.

Co zrobić?

W zaciemnionym pokoju musisz ustawić lupę w odległości około 1,5 metr od otwarto okna (to taka odległość, jak długość ławki), a następnie umieść kartkę papieru z drugiej strony lupy, naprzeciwko okna. Teraz powoli poruszaj kartką – zbliżaj ją i oddalaj od lupy, do momentu aż na papierze pojawi się zarys okna i tego, co jest za nim.

Co się stało?

na kartce papieru widoczne jest okno.

Zadanie I: opisz jaki jest rysunek na oknie – jaką ma wielkość (zmiierz linijką), określ kolory i położenie go na kartce. Zapisz wnioski poniżej –

.....

.....

.....

.....

.....

Informacja

Promienie słońca, które przechodzą przez soczewkę ludzkiego oka zmieniają swój kierunek i padają na siatkówkę (część oka) w taki sposób, że powstaje obraz odwrócony.

Zadanie II: narysuj oko człowieka i zaznacz na nim tyle części ile znasz. Zapytaj nauczyciela o te elementy oka, które widzisz, a których nazw nie znasz.





Jak myślisz, czy źrenica może zmieniać swoją wielkość?

Będą potrzebne: lusterko, lampka lub latarka, plaster pozwalający zakleić oko (plaster+wacik).

Co zrobić?

Poobserwuj swoje oko w lusterku, spójrz jak wygląda źrenica, jedno oko zaklej plastrem. Poobserwuj tę źrenicę, która widać. Następnie odklej zaklejone oko i natychmiast obejrzyj drugie oko. Możesz też poświecić latarką w otwarte oko i wtedy zaobserwować źrenicę.

Zadanie I: Co się stało? Zapisz wnioski poniżej

.....

.....

.....

.....

.....

Sprawdź, czy u twojego kolegi/koleżanki z ławki zaszły podobne zmiany pod wpływem światła.

Informacja: źrenica reguluje dopływ światła do wnętrza oka – w jasnym świetle źrenica zwęża się, aby ochronić oko przed nadmiarem promieni światła, zaś w słabym oświetleniu powiększa się – rozszerza, żeby ułatwić widzenie przez wpuszczenie do wnętrza oka większej ilości światła.

Zadanie II: znajdź w klasie osoby o dwóch różnych kolorach oczu - narysuj poniżej oczy swoich dwóch kolegów/koleżanek – zaznacz tęczówkę oka i źrenicę.

Czy wiesz dlaczego zwierzęta aktywne nocą (np. kot, sowa) mają takie duże oczy/źrenice?

.....





Dlaczego mamy dwoje oczu, a nie jedno?

Będą potrzebne: kciuk.

Co zrobić?

Wyciągnij swój kciuk prosto przed siebie. Zamknij jedno oko i ustaw kciuk w taki sposób, żeby zasłaniał jakiś punkt sali (np. kontakt, obrazek na ścianie). Następnie bez poruszenia palcem zmień oko – otwórz drugie, a zamknij to, którym patrzyłaś najpierw.

Zadanie I: Co się stało? Zapisz wnioski poniżej.

.....

.....

.....

.....

Sprawdź, czy to co się wydarzyło powtórzy się przy innych „zasłanianych” kciukiem przedmiotach.

Informacja: oczy ludzkie są zbudowane w ten sposób, że dopiero obraz z obu oczu pozwala umieścić oglądany przedmiot w przestrzeni – obraz z obu oczu „nakłada się w mózgu na siebie” i tworzy trójwymiarową przestrzeń.

Będą potrzebne: kciuk.

Co zrobić?

Wyciągnij swój kciuk prosto przed siebie, skup swoją uwagę na kciuku i zaobserwuj co się stało z obrazem za kciukiem – czy jest niewyraźni, mniej ostry??

A teraz „zmień perspektywę” i poparż na przestrzeń za kciukiem, skup się nie na palcu, ale na tym, co się dzieje za nim.

Zadanie II: Co się stało? Zapisz wnioski poniżej.

.....

.....

.....

Informacja: zjawisko, którego doświadczył pokazuje jak skomplikowanym narządem są oczy i mózg człowieka – mózg ludzki potrafi dostosować się do obserwowanych przedmiotów i zignorować to co stoi mu na przeszkodzie w obserwowanej przestrzeni – kciuk który obserwowałaś potrafi „zniknąć” kiedy zależy nam na tym co jest położone za nim – jeśli odpowiednio się skupimy to potrafimy popatrzeć jakby przez przedmiot.





Smak

Wymień rodzaje smaków i w każdym rodzaju napisz dwa produkty, które mają właśnie taki smak, a które znaleźć można w twojej kuchni.

- a)
- b)
- c)
- d)

DOŚWIADCZENIE I

Przygotuj: szklankę wody zimnej, szklankę wody ciepłej, cukier, łyżeczkę.

Wsyp do szklanki ciepłej wody 5 łyżeczek cukru – dokładnie wymieszaj aż cały się rozpuści – po rozmieszaniu cukru dodawaj kolejne łyżeczki, aż do momentu w którym nie uda się rozpuścić więcej cukru i będzie on pozostawał na dnie. Zastanów się co sprawia, że w wodzie rozpuszcza się tylko określona ilość cukru. Powtórz to doświadczenie używając zimnej zamiast ciepłej wody – czy zauważyłeś jakąś różnicę. Powtórz to doświadczenie używając zamiast cukru soli.

Zastanów się

Ile cukru lub soli można rozpuścić w szklance wody? Dlaczego nie można rozpuścić w wodzie większej ilości substancji? Czy cukier i sól zachowują się podobnie podczas rozpuszczania? Czy temperatura wody ma znaczenie przy rozpuszczaniu.

Zapytaj nauczyciela

Co to jest roztwór nasycony? Co to jest roztwór nienasycony? Dlaczego jest to ważne i powinieneś to wiedzieć?

DOŚWIADCZENIE II

Hodowla kryształów

Potrzebne materiały: słoiki z wodą dla każdego dziecka, sól, patyczki, wełniane nici, farbki dla zabarwienia roztworu.

1. Przygotowuj roztwór nasycony soli.
2. Na słoiku oprzyj patyczek z wełnianą nitką w wodzie (zanurz go w wodzie).
3. Przez kilka dni obserwuj zachowanie roztworu.

Wniosek:

.....

.....

.....

Narysuj swoją hodowlę kryształów!!!





Dwutlenek węgla

WPROWADZENIE: Dwutlenek węgla (CO₂)

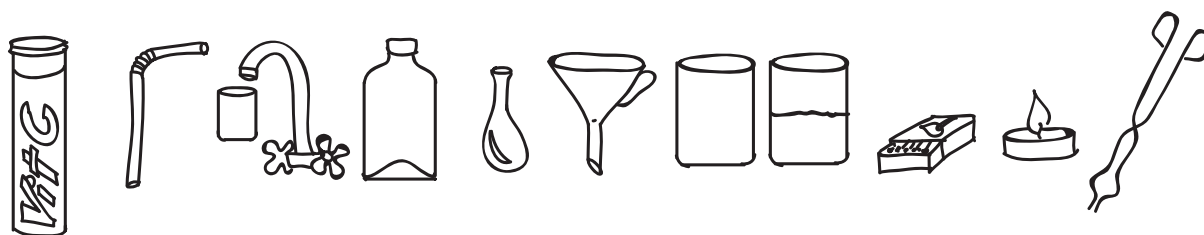
W powietrzu (0.0388%), którym oddychamy.

W powietrzu (4%), które wydychamy.

W napojach gazowanych, w ciastach.

Przy spalaniu takich związków organicznych jak parafina, papier, drewno i ropa naftowa. Używany jest w postaci płynnej w gaśnicach oraz jako środek zamrażający w przemyśle spożywczym (na przykład przy przechowywaniu i transporcie lodów).

Nazwij produkty:



.....
.....
.....
.....

CO ZROBIMY:

1. Wytworzenie gazu (CO₂) w balonach

2. Czy gaz można przelać jak ciecisz?

TAK NIE NIE WIEM

3. Czy gaz jest cięższy od powietrza?

TAK NIE NIE WIEM

ORANŻADA

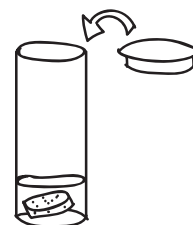
Soda oczyszczona – ilość.....

Kwas cytrynowy spożywczy – ilość

Galaretki w proszku – ilość

Cukier – ilość

Jak to zrobić?



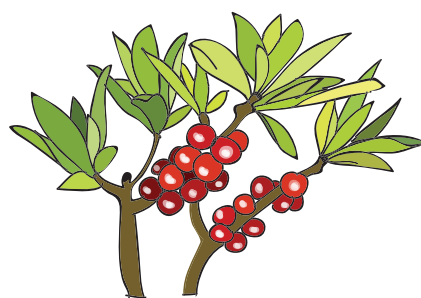
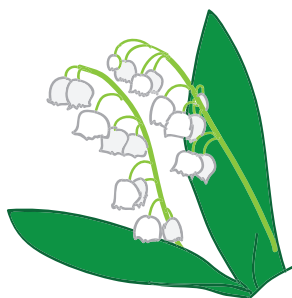
.....
.....
.....





Rośliny trujące

1. Otaczające nas rośliny są często bardzo piękne, jednak trzeba pamiętać, że niektóre z nich mogą okazać się dla nas bardzo niebezpieczne. Posługując się atlasami roślin i informacjami z Internetu rozpoznaj pospolite rośliny trujące występujące w naszym otoczeniu.



2. Przeczytaj tekst i odpowiedz dlaczego Staś zachował się niewłaściwie? Co mogło mu grozić?

Staś i Zosia wybrali się z rodzicami na wycieczkę do lasu. Mama z tatą wolno spacerowali ścieżką, a dzieci szły przed nimi i z ciekawością rozglądały się dookoła szukając jagód i leśnych poziomek. Nagle Staś zauważył krzew z pięknymi czerwonymi owocami. Nie zastanawiając się długo zerwał kilka z nich.

– Zobacz to są chyba czerwone jagody – powiedział do Zosi. – Zaraz spróbuję, czy są tak samo smaczne jak te czarne.

Zosia powstrzymała brata

– Nie jedz tych owoców, lepiej pokażmy je mamie – powiedziała.

3. W każdym poziomym rzędzie wykreśl co trzecią literę. Pozostałe litery utworzą rozwiązanie - hasło ważne do zapamiętania. Czarne pole oznacza koniec słowa, po nim zacznij liczyć od początku.

N	I	B	E	■	J	E	K	D	Z	O				
N	I	S	E	Z	O	N	A	P	N	Y	R	C	H	Z
R	O	W	Ś	L	U	I	N	D	-					
M	O	P	G	A	C	■	B	Y	K	Ć				
T	R	Y	U	J	Z	A	C	H	E					

Hasło:





Grzyby

1. Przeczytaj tekst i na jego podstawie wykonaj zadanie 2.

Staś i Zosia wybierają się z dziadkiem na grzyby do pobliskiego lasu.

– Dziadku – zapytała Zosia – Jak ty to robisz, że z każdej wyprawy przynosisz tyle grzybów

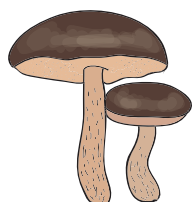
– Zbieram grzyby od wielu lat i dobrze znam ich zwyczaje. Opowiem wam o nich. Grzyby najlepiej zbierać w ciepłe i wilgotne dni, ponieważ grzyby lubią takie warunki wtedy szybko rosną. Wiele gatunków grzybów współżyje z korzeniami drzew, dlatego w pobliżu tych drzew należy ich szukać. Prawdziwki najczęściej rosną pod dębami i sosnami. Pod sosnami lubią rosnąć też maślaki i gąski. Koźlarze znajdziemy pod brzoźami.

– Dziadku, a jak należy zbierać grzyby – zapytał Staś

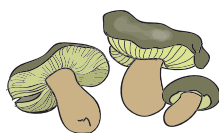
– Grzyby należy wycinać tuż nad podłożem nożykiem lub wykręcać je tak, aby nie zniszczyć grzybni ukrytej pod ściółką. Grzyby najlepiej zbierać do wiklinowego koszyka, gdyż jest on przewiewny i chroni nasze zbiory przed zgnieceniem.

– Dziękujemy dziadku. Rano ruszamy do lasu – wykrzyknęły dzieci.

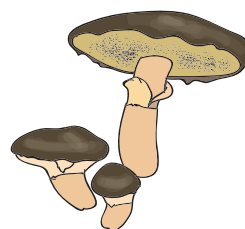
2. Na podstawie informacji zawartych w tekście połącz gatunki grzybów z gatunkami drzew pod którymi lubią rosnąć te grzyby.



Koźlarz babka



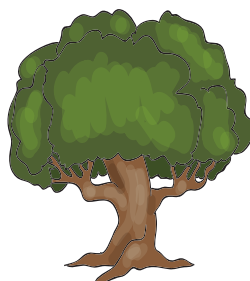
Gąska zielona



Maślak
zwyczajny



Borowik szlachetny
(prawdziwek)



3. Narysuj jakie przedmioty są potrzebne do zbierania grzybów.





Hodowle roślinne w szkole i w domu

1. Wśród niżej przedstawionych roślin doniczkowych zakreśl te, które są hodowane w twojej klasie. Dobierz do nich właściwe nazwy z ramki (możesz skorzystać z atlasu roślin doniczkowych).

Paprotka, Scindapsus złoty, Sępolia fioletowa (fiołek afrykański), Zielistka, Sansewiera, Pelargonium, Dracena



.....

.....

.....

.....



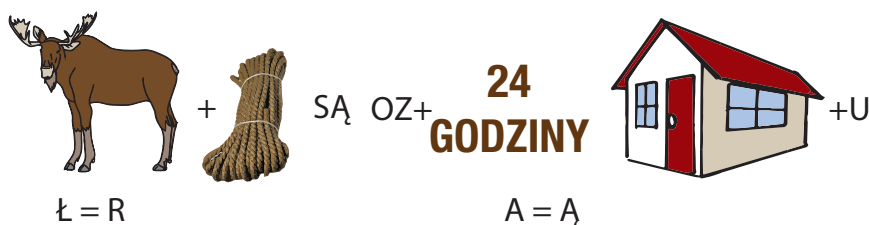
.....

.....

.....

2. Narysuj przyrządy potrzebne do pielęgnowania roślin w domu i szkole.

3. Rozwiąż rebus i odczytaj hasło.



.....

.....

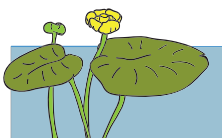




Rośliny chronione

1. Posługując się atlasami roślin i informacjami z Internetu rozpoznaj gatunki roślin podlegające w Polsce ochronie gatunkowej. Dopasuj do ilustracji nazwy z ramki.

Grażel żółty Cis Snieżyczka przebiśnieg Wawrzynek wilczełyko



2. Na podstawie tekstu określ dlaczego Miłek wiosenny stał się gatunkiem narażonym na wyginięcie.

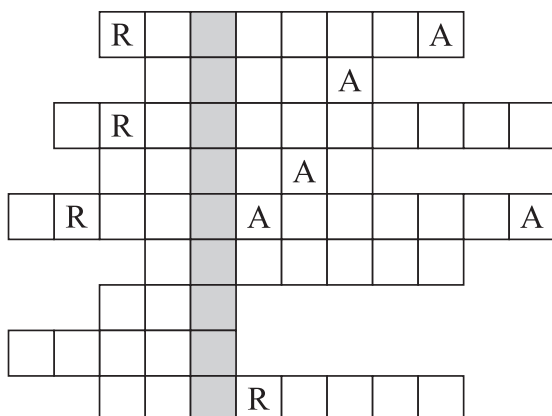
Miłek wiosenny roślina należąca do rodziny jaskrowatych. Występuje w stanie dzikim na większości terytorium Europy oraz w Azji. W Polsce na Wyżynie Lubelskiej i w Małopolsce.

Roślina do 40 cm wysokości. Kwitnie od kwietnia do maja.

Dawniej gatunek był dość częsty w Polsce południowej i zachodniej. Zrywany przez zielarzy w celach leczniczych i z powodu walorów ozdobnych stał się bardzo rzadki. Objęty został ścisłą ochroną gatunkową



3. Wpisz do krzyżówki nazwy roślin podlegających w Polsce ochronie gatunkowej. Dla ułatwienia wpisano już wszystkie litery „R” i „A”. Litery w żółtym polu utworzą rozwiązanie. Hasłem rozwiązania należy uzupełnić zdanie pod krzyżówką.



Hasła do krzyżówki:

cis, limba, miłek, widłak, zimowit, storczyk, rosiczka, przebiśnieg, przylaszczka

Aby chronić rośliny trzeba też chronić ich





Hodowla wodna fasoli

1. Załóż hodowlę wodną fasoli zgodnie z instrukcją.

<p>1. Przygotuj pojemnik szklany (najlepiej słoik), podstawkę, kawałek gazy, gumkę recepturkę, wodę i kilka nasion fasoli.</p> 	<p>2. Gazę luźno umocuj na otworze słoika za pomocą gumki recepturki tak, aby utworzyło się zagłębienie.</p> 	<p>3. Wlej do słoika wodę, tak aby gaza była w niej częściowo zanurzona. Słoik ustaw na podstawce.</p> 	<p>4. W zagłębieniu z gazy umieść nasionka fasoli. Codziennie dolewaj wody, tak aby nasionko zawsze było częściowo zanurzone..</p> 
--	--	---	--

2. Samodzielnie uzupełniaj dzienniczek hodowli – odnotuj wszystkie ważne obserwacje takie jak: pęknięcie nasionka, początek wzrostu korzenia, początek wzrostu pędu, rozwój kolejnych liści, pojawienie się pąków kwiatowych i wszystkie inne, które wydadzą ci się ciekawe.

Data	obserwacje
	Założenie hodowli – umieszczenie nasion na gazie zamocowanej na słoiku z wodą.

3. Narysuj jak wygląda twoja fasola w 20 dniu od założenia hodowli.

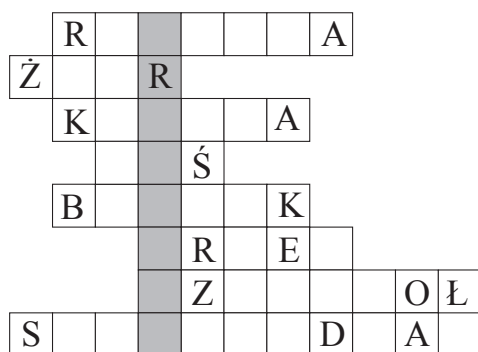




Gatunki chronione

Staś i Zosia wybrali się na spotkanie z panem leśniczym, który opowiedział im o działalności człowieka związanej z ochroną przyrody. Polega ona na zapewnieniu trwałego zachowania gatunków roślin i zwierząt, występujących w przyrodzie w stanie dzikim.

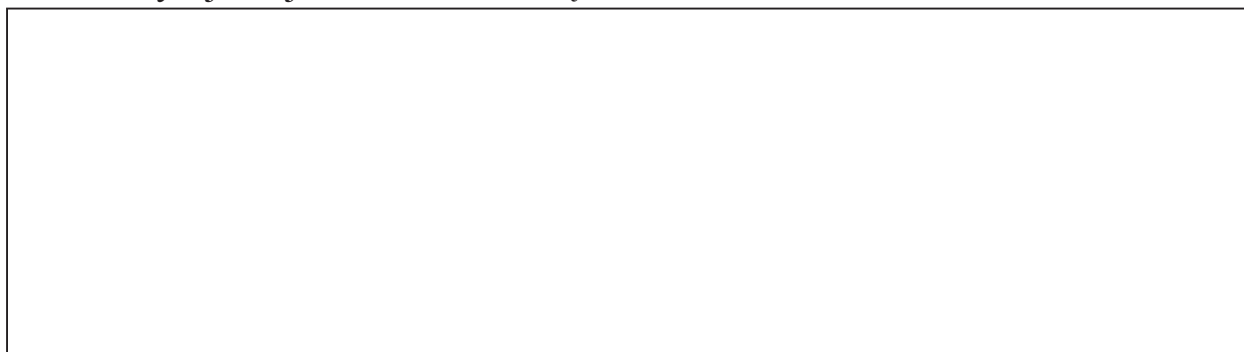
1. Rozpoznaj na ilustracjach i wpisz nazwy zwierząt w odpowiednie miejsca do krzyżówki. Kolejność wpisywania dowolna. Odczytaj hasło.



2. W celu ochrony zwierząt człowiek ustanowił prawo, które określa nasze zachowania. Zaznacz krzyżykiem zdania prawdziwe.

- Nie wolno płoszyć zabijać i przetrzymywać w niewoli.
- Umyślnie niszczyć ich gniazd, nor, legowisk i żeremi.
- Nie należy niszczyć jaj, osobników młodocianych i innych form rozwojowych (szczególnie kijanek, larw, poczwerek i piskląt).
- Nie wolno fotografować i filmować napotkanych osobników.
- Zabrania się handlowania żywymi lub martwymi osobnikami.
- Należy wwozić lub wywozić poza granice kraju.

3. Narysuj swoje ulubione zwierzę



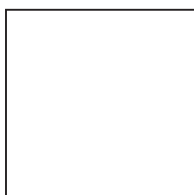


Ptaki zwierzęta różnych siedlisk

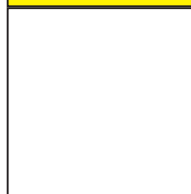
Wszystkie zwierzęta muszą mieć zapewnione miejsce, światło, pokarm. To czynniki niezbędne do rozwoju określonego gatunku. Przez dziesięciolecia z powodu intensywnego rozwoju gospodarki człowieka naturalne siedliska zwierząt zostały w dużym stopniu zaburzone a nawet zniszczone. Tworzenie siedlisk chronionych to naprawcze działania człowieka w celu zachowania naturalnej przyrody. Ochrona częściowa lub całkowita ptaków spowodowała odradzanie się wielu gatunków. Oto kilka gatunków ptaków objętych w Polsce ochroną prawną.

1. Zapoznaj się z ptakami zamieszkującymi nasz kraj. Poniżej zamieszczone są krótkie charakterystyki. Po odczytaniu ich spróbuj dopasować do nich obrazek z odpowiednim ptakiem. Wizerunki ptaków wytnij z następnej strony.

Jest niewielkim ptakiem, ma małą głowę, ciemne oczy, ostry dzióbek i białe policzki w ciemnych obwódkach. Jej pierś jest żółta, z czarną pręgą. Nogi zakończone ostrymi pazurkami. Żyje w lasach, ogrodach i parkach. Zjada szkodniki drzew oraz owady. Zostaje na zimę więc wymaga dokarmiania. Mogą to być nasiona roślin oleistych i tłuszcz



Ptaka niewielki, biało czarny o granatowym połysku, szeroki, krótki dziób, długie ostro zakończone skrzydła. Gniazda zakłada w pobliżu ludzkich siedzib wykorzystując stajnie, chlewy czy obory. Pożywienie, którym są małe owady łapie w locie.

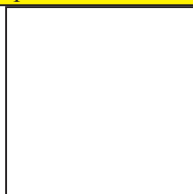
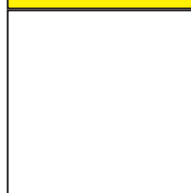


Ptaka drapieżny o mocnym zakrzywionym dziobie i mocnych nogach zakończonych szponami. Zasiadła nizinne lasy liściaste i góry. Poluje na ptaki, króliki, zające i małe gryzonie.

Ptaka ten zamieszkuje lasy parki lub sady. Ubarwienie biało-czarne z czerwoną plamą na głowie. Żywi się larwami owadów, wyszukując ich pod korą drzew. Ma mocny dziób którego stukanie słyszemy spacerując po lesie.

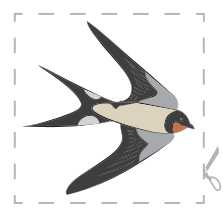
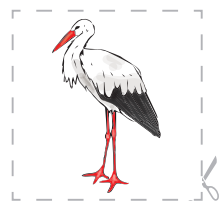
Duży biały ptak z czarnymi piórami na skrzydłach. Długie nogi i czerwony dziób to znak rozpoznawczy. Chętnie gniazduje przy gospodarstwach wiejskich. Na swe żerowiska preferuje trawiaste łąki, pola uprawne i płytkie mokradła. Żywi się owadami, rybami, płazami, gadami saki i małe ptaki.

Duży ptak, popielato ubarwiony, ogon w kształcie pióropusza. Żywi się roślinami, owadami i małymi gryzoniami. Środowisko życia to bagna, torfowiska i zalewane łąki. Odlatuje na zimę w locie tworząc klucz.



Ptaka nieduży, upierzenie szaro ziemiste z ciemniejszymi sznabo-brązowymi kreskami. Zamieszkuje głównie pola, łąki i pastwiska. Pokarm to owady, pająki i dżdżownice. Śpiew wibrujący, świergocące trele.







Zwierzęta mogą być niebezpieczne

Obcowanie z niektórymi zwierzętami jest niebezpieczne dla człowieka. Zwierzęta na ogół boja się człowieka i najczęściej omijają go. Ale środowiska zwierząt i ludzi bardzo zbliżyły się do siebie. Chętnie przebywamy na łonie natury, w miejscach będących domem zwierząt. Ponadto ekspansja ludzi bardzo ograniczyła naturalne siedliska zwierząt dlatego zdarza się że wchodzimy sobie w drogę. Powinniśmy poznawać przyrodę aby wiedzieć jak postępować by nie narazić się na niebezpieczeństwo.

1. Porady leśnika. Ułóż zdania, a dowiesz się jak należy postępować w bliskim kontakcie z naturą.

– od grupy. oddalaj się, Nie

– zwierzęta, płoszą się, Nie hałasuj, wpaść w panikę. i mogą

Nie, w miejsca, wchodź, nieoznakowane.

– Jeżeli, nie ucieka, dzikie zwierzę, może to być, nie głaskaj go, oznaką choroby.

– Jeśli znalazłbyś, i wydaje ci się, że jest samotne, młode zwierzę, nie próbuj, na jej gniew. na pewno, możesz narazić się, go złapać, jego matka czuwa,

2. Zagrożenia jakie niesie ze sobą obcowanie ze zwierzętami. Wyszukaj co może zrobić ci zwierzę.

A	U	K	Ą	S	I	Ć	A	D	K	T	Y	O	U
D	Ż	A	W	G	H	J	P	S	O	L	P	W	D
F	Ą	E	F	P	O	D	R	A	P	A	Ć	T	U
G	D	A	Z	J	K	Z	N	I	N	A	E	J	S
B	L	A	R	Z	O	P	B	N	Ą	D	R	T	I
J	I	E	U	U	G	R	Y	Ż	Ć	J	F	S	Ć
U	Ć	S	P	O	H	F	U	N	M	T	R	E	O
D	F	H	O	D	C	B	U	O	S	W	E	R	L
W	S	T	R	Z	Y	K	N	Ą	Ć	J	A	D	V

3. Rozpoznaj i podpisz nazwy zwierząt jadowitych występujących w Polsce.





Opieka nad zwierzęciem

Staś i Zosia chcieli wziąć do domu psa. Poszli więc do schroniska aby wybrać jakiegoś szczeniaka. Po spotkaniu z opiekunem w schronisku przekonali się, że to nie taka prosta sprawa. Dowiedzieli się, że posiadanie własnego zwierzaka wpływa korzystnie na ludzkie zdrowie i psychikę. Pupil jest bowiem prawdziwym źródłem energii oraz radości, która udziela się jego właścicielowi. Zwierzę to jednak także obowiązek, któremu należy stawić czoła. Codzienne spacerowanie, wizyty u weterynarza, okazywanie miłości i zainteresowania, odpowiednie i regularne dokarmianie czy zakup różnego rodzaju niezbędnych akcesoriów to tylko niektóre z punktów listy, którą musi realizować każdy właściciel zwierzęcia.

O czym warto zatem pamiętać jeśli posiadamy już swojego pupila lub przymierzamy się do tego, aby go mieć? **Zwierzę to nie zabawka!**

1. Opieka nad zwierzakiem to dojrzałość i odpowiedzialność za los i przyszłość drugiej istoty. Dokonaj wyboru akcesoriów niezbędnych do opieki nad psem.

- Karma.
- Piłka plażowa.
- Pojemnik na wodę.
- Miska na pokarm.
- Skakanka.
- Kość do gryzienia.
- Legowisko.
- Smycz.
- Szczotka do czesania sierści.

2. Rozpoznaj rasę psa. Podpisz obrazki odpowiednią nazwą rasy psa, korzystając z wyrazów z ramki.

husky pudel kundel owczarek mops bokser



.....



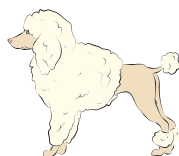
.....



.....



.....



.....



.....





3. Narysuj wizerunek psa, którego chciałbyś być przyjacielem.





Rola człowieka w niszczeniu środowiska

Rozwój cywilizacyjny człowieka prowadzi do degradacji naturalnego środowiska. Technologia i produkcja przemysłowa tworzy wiele odpadów które są bardzo szkodliwe dla środowiska.

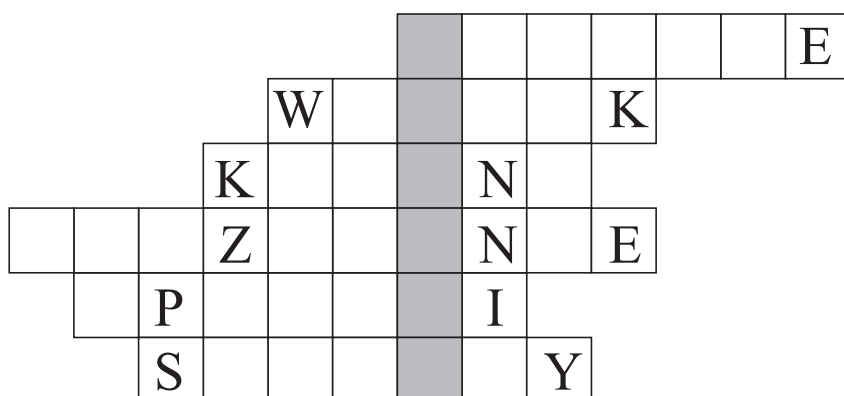
1. Zagrożenia dla środowiska. Połącz nazwę zagrożenia z przedstawiającym go obrazkiem.



wycieki tankowców spaliny scieki dymy opryski śmiecie



2. Rozwiązując krzyżówkę sprawdzisz co najbardziej zanieczyszcza wodę. Wstawiając wyrazy w odpowiednie miejsca krzyżówki otrzymasz hasło które jest odpowiedzią.



Wyrazy do krzyżówki

- WYCIEK
- KOMINY
- OPRYSKI
- SMIECIE
- SPALINY
- NISZCZENIE

Wodę zanieczyszczają





Bezpieczeństwo poza domem



1. Wpisz numer pod który powinieneś zadzwonić jako świadek podanych wydarzeń.

a) Bawiąc się na dworze z kolegami widzisz dym unoszący się nad domem twoich sąsiadów

.....

b) Idąc ulicą, widzisz, jak ktoś wybija szybę w samochodzie stojącym na parkingu.

.....

c) Twoja babcia źle się poczuła podczas robienia wiosennych porządków w swoim domu.

.....

2. Wpisz w wyznaczone miejsca TAK lub NIE.

Kiedy jesteś sam w domu powinieneś otworzyć drzwi nieznanemu.	
Możesz jeździć na łyżwach po zamrzniętym stawie bez opieki dorosłych.	
Jeżeli któryś z twoich kolegów oparzy się, powinieneś pomóc mu i ochłodzić jego ranę wodą.	
Podczas burzy szukaj schronienia pod wysokimi drzewami.	
Jeśli ktoś w twoim otoczeniu zasłabnie powinieneś unieść jego nogi do góry i otworzyć okno w pomieszczeniu.	

3. Podkreśl zdanie fałszywe.

- Nie podchodź do nieznanych ci psów.
- Jeśli się zgubisz pozostań w tym samym miejscu i czekaj aż ktoś po ciebie wróci.
- W czasie pożaru nie uciekaj, tylko schowaj się w szafie.
- Nie graj w piłkę blisko drogi, po której jeżdżą samochody.





Oszczędzanie pieniędzy na wyjazdy wakacyjne w różnych porach roku

1. Wyjeżdżasz na narty. Rodzice mają dużo wydatków i mogą opłacić ci wyjazd, ale sam musisz zbierać pieniądze na dodatkowe przyjemności. Napisz z jakich rzeczy, kupowanych za własne oszczędności możesz zrezygnować, aby zebrać kieszonkowe na wyjazd.

.....

.....

.....

2. Zbliżają się wakacje. Będziesz miał okazję wyjechać na kolonie, kupować pamiątki, chodzić na basen czy do kina. Na to wszystko potrzeba pieniędzy. Spróbuj wpisać do tabelki z czego możesz zrezygnować aby zachować oszczędności na wakacyjne przyjemności.

np. batony	
	np. gry komputerowe

3. Narysuj plakat, który będzie motywował cię do oszczędzania pieniędzy na wakacje.





Dbam o swoje rzeczy, zapobiegam ich zniszczeniu

1. Wypisz, które z twoich rzeczy, znajdujących się na podwórku musisz zabezpieczyć przed deszczem.

.....

.....

.....

.....

2. Staś zbudował ze swoim tatą zadaszenie, pod którym będą mogli przechowywać swoje rowery w lecie. Narysuj, co ty mógłbyś umieścić pod takim zadaszeniem.

3. Wpisz w wolne miejsca PRAWDA lub FAŁSZ.

Kiedy chcemy zostawić rower pod sklepem, należy go przypiąć.	
Kiedy rolki zabrudzą się w błocie, nie trzeba ich myć.	
Nie trzeba przebierać się z odświętnego stroju grając w piłkę.	
Po każdym użyciu należy osuszyć ostrza łyżew, aby nie wytworzyła się rdza.	
Kiedy z koła roweru ujdzie powietrze, możemy nadal na nim jeździć.	





Opady atmosferyczne – szron

1. Przeczytaj tekst.

- *Dziadziu, spójrz jakie mróz namalował piękne wzorki na naszych oknach!*
- *krzyknęła Zosia szykując się rano do szkoły.*
- *Kochanie, obawiam się, że to nie mróz wyrzeźbił te wzory... – odpowiedział dziadek Leon.*
- *W takim razie kto?*
- *Nie kto, a raczej co. To szron jest odpowiedzialny za te malowidła.*
- *Jak powstaje szron ?*
- *Szron powstaje, gdy powietrze jest wilgotne i jest mróz. To wilgotne powietrze nazywane jest też mgłą. Mgła zamarza, a powstały w ten sposób szron osadza się na zimnych przedmiotach znajdujących się na zewnątrz.*

2. Zaznacz prawda lub fałsz.

Szron powstaje w upalne dni.	PRAWDA/FAŁSZ
Szron osadza się na zimnych przedmiotach.	PRAWDA/FAŁSZ
Szron często pojawia się w środku ogrzanego pomieszczenia.	PRAWDA/FAŁSZ
Szron spada z nieba tak jak deszcz i śnieg.	PRAWDA/FAŁSZ

3. Narysuj dowolny obraz jaki może wyrzeźbić szron na oknie.





Planujemy wycieczkę rowerową

1. Wybierasz się z rodziną na wycieczkę rowerową. Prognozy pogody zapowiadają słoneczny dzień i 25°C. Połącz rzeczy, które powinieneś zabrać z ich uzasadnieniem.

Woda mineralna	aby uniknąć poparzenia słonecznego.
Nakrycie głowy	aby mieć siłę i energię
Krem do opalania z filtrem	aby nie odwodnić organizmu
Pożywienie	aby chronić głowę przed słońcem

2. Staś i Zosia planują wycieczkę rowerową, ale ich dziadek ma przeczucie, że może padać deszcz. Napisz co powinni ze sobą zabrać.

.....

.....

.....

.....

3. Narysuj i podpisz narzędzia, które mogą przydać się do naprawy roweru.



AUTORZY – EKSPERCI

Marta Wróblewska - Specjalistka ds. Przyrody/Ekologii
Milena Potręć - Specjalistka ds. Przedsiębiorczości
Katarzyna Machałowska - Specjalistka ds. Przedsiębiorczości
Ewa Gałczyńska - Specjalistka ds. Technologii Informatycznych-Komunikacyjnych
Anna Gołąb - Nauczycielka Edukacji Wczesnoszkolnej
Danuta Chrzanowska - Doradczyni Metodyczna
Kamila Małyszko - Nauczycielka Edukacji Wczesnoszkolnej
Anna Natora - Doradczyni Metodyczna
Tomasz Małyszko - Specjalista ds. Technologii Informatycznych-Komunikacyjnych
Małgorzata Kępa - Nauczycielka Edukacji Wczesnoszkolnej
Aldona Ryszkowska-Tatara - Specjalistka ds. Przedsiębiorczości
Kinga Sarad-Deć - Pedagog
Agnieszka Tokarska - Nauczycielka Edukacji Wczesnoszkolnej
Michał Adam Roman - Specjalista ds. Technologii Informatycznych-Komunikacyjnych
Anna Jarczak - Psycholog
Iwona Blicharz - Pedagog
Monika Grzesiak-Chmura - Specjalistka ds. Przedsiębiorczości
Dorota Pyrgies - Psycholog
Aleksandra Kata - Psycholog
Dariusz Głuchowski - Specjalista ds. Technologii Informatycznych-Komunikacyjnych
Maria Kęska - Specjalistka ds. Matematyki
Małgorzata Wieleba - Specjalistka ds. Matematyki
Anna Ryszkowska - Specjalistka ds. Matematyki
Marta Pietrow - Specjalistka ds. Matematyki
Bożena Jankowska - Doradczyni Metodyczna
Marzena Szulecka - Specjalistka ds. Przyrody/Ekologii
Agnieszka Hankiewicz - Specjalistka ds. Przyrody/Ekologii
Bożena Danuta Gaj-Demczuk - Doradczyni Metodyczna
Danuta Sałęga - Psycholog
Katarzyna Kozłowska - Pedagog
Anna Grabka - Specjalistka ds. Przyrody/Ekologii

Redakcja:

Małgorzata Orzeł, Anna Natora, Danuta Chrzanowska

Korekta językowa:

Dorota Wojno

ISBN: 978-83-936017-2-1

Wydawnictwo:

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Zakład Szkolenia i Doradztwa Ekonomicznego Sp. z o.o. w Lublinie

Druk:

MV Monika Łyżwa, Lublin, ul. Strzembosza 3/3

Projekt okładki i skład:

Artur Żuchowski

Opracowanie graficzne:

Karolina Kowalewska, Maciej Pałka, Tomasz Butkiewicz